

ТОШКЕНТ ХАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ИЛ ЧИКИШИ
№ 38 (1558)
21
ФЕВРАЛЬ
ЯКШАНБА
1960 ИЙЛ
БАХОСН
20 ТИЙИ.

Кўкламни шайланиб кутиб олайлик

КПСС Марказий Комитетининг ўтган йилнинг охирида бўлиб ўтган декабрь Пленуми ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Пленумда сўзлаган нутқи бутун совет халқи каби областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини ҳам янги меҳнат зафарларига руҳлантириб юборди. Ўзбекистон Компартиясининг яқинда ўз ишینی тамомлаган XV съезди, республика қишлоқ хўжалик илгорларининг XIV курултойи, шунингдек Тошкент область XI партия конференцияси қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1960 йилда қиладиган ишларини амалга ошириш юзасидан гоёт муҳим таъбирлар ишлаб чиқди.

Умумийтифок меҳнат ташкимотида Ўзбекистон ССР зиммасига, шу жумладан Тошкент области зиммасига мамлакатни пахта билан таъминлашдек гоёт шарофли ва масъулиятли вазифа юклатилган.

Область колхоз ва совхозлари етти йилликнинг қишқичи йилида пахта, дуб экинлари, картошка, сабазот, полиз экинлари етиштириш, чорвачилик маҳсулотлари, пилла тайёрлаш, бодирчилик ва узумчиликни янада ривожлантириш юзасидан конкрет ва ўтган йилдан анча оширилган социалистик мажбуриятлар олинди. Бу мажбуриятда 1960 йили 475 минг тонна пахта топишириш, камида 140 минг тонна пахтани машинада териб олиш ва келгуси йиллари машина билан териладиган пахтанинг миқдорини тинч мамиле билан ошириш зарурати туйлади. Ҳозир ана шу олинган юксак мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига мустаҳкам пойдевор яратилган, енг шимариб, белин маҳкам боғлаб амалий ишга киришадиган пайт келди.

Областимизнинг бир қатор илгор колхоз ва совхозлари 1960 йилда пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақани кенг ажи одириб, кўкламги экин кампаниясига тайёрликни муваффақиятли тугалламоқдалар. Интигадиги «Коммунизм», Бард Марк номили колхозлар, Сирдарё районидagi «Ҳақиқат», Юқори Чирчиқ районидagi «Политотдел», Оржоникидзе районидagi Киров номили, Ленин номили, Бўка районидagi Ильич номили колхозлар ана шулар жумласидандир.

Область совхозлари ер ҳайдаш техникаси ва селкалар ремонтини ўтган йилдан 30 кун олдин тамомлашлар, илгари талаб қилиб юборилган 109 тракторни тикладилар, бригаллар туздилар ва уларни қалдрар билан мустаҳкамлашлар, бригада бошлиқлари ва совхоз ишчиларининг агрозоотехника ўқувини яхши уюштирдилар.

Аmmo шундай бўлса ҳам, умуман олганда областимизда кўкламги экинга тайёрликнинг қилинганлиги деб бўлмайди. Ўтган йили 39 кўкхоз пахта тайёрлаш давлат планини бажара олмаган эди. Давлат планини ва социалистик мажбуриятларини бажара олмаган бу хўжаликларда бу йил ҳам кўкламги экинга тайёрликни сўст бормоқда.

Ўзбекистон Компартиясининг XV съезиди ва қишлоқ хўжалик илгорларининг республика курултойида областимизда кўклам экинга тайёрликни кўриш соҳасидаги намчиликлар жиддий танқид қилинди. Кўпгина маҳаллий партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органлари бу ҳаққоний танқиддан ҳалигача тегишли ҳулоса чиқариб олмаётдилар. Бунинг натижасида областда ирригация-мелиорация шохобчаларини тозалаш, далага ўғин чиқариш, шўрхок ерларнинг шўрини ювиш ниҳоятда қониқарсиз бораётди, трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик асбобларини ремонт қилиш ишлари қўзилиб кетмоқда, пахта ерларини ҳалигача шўдор қилиб қўймаган қолхозлар бор. Область сурғориш системалари бондармаси (бошлиғи ўртоқ Полванов), кўпчилик район партия комитетлари ва район иқроия комитетлари ирригация-мелиорация ва коллектор-зонулар тармоқларини тозалаш ишларини қониқарсиз раҳбарлик қилмоқдалар. Бўстонлик, Куйи Чирчиқ, Пискент районларида маҳаллий ўғитларни тайёрлаш ва далага чиқариб ўқини ёмон ташкил этилган. Бўка, Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ районларида техника ремонтининг сифати қўнғиландек эмас. Янгиер шаҳридаги, Сирдарё ва Гулистон районларидаги кўпгина хўжаликларда аҳоб суви беришга ҳали киришмаган.

Кўклам экинига тайёрликни кўриш соҳасидаги қолоқликка теъдла барҳам бериб, ҳамма ишчи олинган юксак социалистик мажбуриятга муносиб равишда ташкил этиш керак. Кўклам экинлаштириб келмоқда, баҳор вафаси кун сайин сезилиб турибди. Ҳадемай экин пайти ҳам етиб келади. Шунинг учун ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб, кўкламни шайланиб кутиб олишимиз керак. Бу — техникани тайёрлашни кўзайтириш, маҳаллий ўғит тайёрлаш ва уни далага ташиб чиқаришни намунали ташкил этиш, ирригация-мелиорация шохобчаларини, ариқ-зонуларни тозалаш ишларини ташкил этиш, ерларнинг шўрини ювиш ва аҳоб бериш ҳамда экин олдин амалга оширилган бошқа таъбирларни ўз вақтида амалга ошириш демекдир.

Бу йил мажбуриятларнинг муносиб бажарилишига кўкламга экин олишнинг комплекс механизацияни янада кенг қўлланганига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. Бу аса барча техникани ўз вақтида ва сифатли тайёрлаб қўйишни, бу техникани бошқарганига қараганда пахта ўқитишга алоҳида эътибор беришни талаб қилади. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсунои Охунова ва уларни қалдрар билан мустаҳкамлашлар, бригада бошлиқлари ва совхоз ишчиларининг агрозоотехника ўқувини яхши уюштирдилар.

Кўклам хўжалик меҳнаткашлари 1960 йилда олинган юксак мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун ҳозирдан бошлаб социалистик мусобақани кенг ажи одириб, кўкламга экин кампаниясига тайёрликни муваффақиятли бажаришга қўшма ҳисса қўлиши керак.

Кўклам хўжалик меҳнаткашлари 1960 йилда олинган юксак мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун ҳозирдан бошлаб социалистик мусобақани кенг ажи одириб, кўкламга экин кампаниясига тайёрликни муваффақиятли бажаришга қўшма ҳисса қўлиши керак.

Илгорларга кўчма Қизил байроқ берилди

1959 йилда пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятлар учун, пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан мўл ҳосил олинганлиги, пахтани машинада териш уюштирилганлиги, қолхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқлари комплекс равишда ривожлантирилганлиги учун, маҳсулот еттишмасига меҳнат сарфи ва маҳсулот таннариги қамайтирилганлиги, социалистик мусобақа шартларининг муваффақиятли бажаришга ишчи республикамнинг бир қанча районлари, қолхоз ва совхозлари Ўзбекистон

КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқини олдилар, шу жумладан Тошкент областининг Оржоникидзе райони, «Малик» ва «Бобу» совхозларининг коллективлари, Янгиер шаҳридаги «Коммунизм», Оржоникидзе районидagi Ленин номили, Сирдарё районидagi «Ҳақиқат», Оржоникидзе районидagi Киров номили, Юқори Чирчиқ районидagi «Политотдел», Балтин районидagi Карл Маркс номили колхозлари ҳам кўчма Қизил байроқ олдилар.

Н. С. ХРУШЧЕВ Богорда

БОГОР, 19 февраль. (ТАСС махсус мухбири). Индонезияда дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев бугун президент Сукарно билан бирга Сукарнонинг ёзилган резиденциясига — Богор саройига келди.

Жакартадан Богорга борадиган 60 километрлик йўлнинг бошидан охиригача атраф қишлоқлар ва аҳоли йиғинлари билан жойлардан келган ўн минглаб кишилар тўпланиб, улар ҳурмати совет меҳмонини ва президент Сукарнони бутун йўл бўйлаб табриклар турдилар. Бутун йўл бўйлаб саф тортиб турган кишилар Н. С. Хрушчевни табриклар: «Хидун Хрушчев!» («Яшасин Хрушчев!»), «Хидун бунг Карно!» («Яшасин Карно ака!»), деб, шунингдек рус тилида «Дўстлик! Дўстлик!» деб хитоб қилиб турдилар.

Автомашиналар Богорга яқинлашди. Шаҳарнинг деярлик бутун аҳолиси Совет Иттифоқи ва Индонезиянинг миллий байроқлари билан безатишган кўчаларга чиққан. Уларнинг деворларига ва ҳурмати совет меҳмони шарафига қурилган аркаларга Н. С. Хрушчевнинг Сукарно билан ёзма-ён қилиб қўйилган портретлари кўриниб турибди. Портретлар тагига «Сахабат абади!», «Абадий дўстлик!» деган сўзлар ёзилган.

Н. С. Хрушчев Богорда жаҳонда энг яхши боғлардан бири бўлган ботаника боғини айланиб кўриб чиқди.

Индонезия матбуоти Н. С. ХРУШЧЕВНИ табрикларда

ЖАКАРТА, 19 февраль. (ТАСС). Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳларининг бу ерга келишини Индонезия матбуоти самимий ва ҳурсанглик билан табрикларда. Индонезияда келгачи ва бугунги газеталар «Хуш келибсиз, Н. С. Хрушчев!», «Яшасин Индонезия билан Совет Иттифоқининг дўстлиги!», «Тинчлик вакили, хуш келибсиз!» деган сарлавҳалар остида чиқди. Газеталар Н. С. Хрушчевнинг портретларини, унинг Индонезияга қилган визитига бағишланган бош мақолалар, Индонезиядаги турли жамоат ташкилотларининг табрик баёнотларини босиб чиқармоқдалар. Газеталар Совет ҳукумати бошчилигининг Индонезияда келишини Индонезия билан СССР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашдан, Осиёда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашдан иборат олжаиб мақсадга қаратилган визит деб, яқинлик билан баҳо бермоқдалар.

Биз, деб ёган эди «Винтанг тигур» газетаси ўзининг келгачи сониди, Хрушчевни юксак давлат меҳмони сифатидагина табриклар қолмасдан, шу билан бирга мустамакчилик ва империализмга қарши, тинчликни мустаҳкамлаш учун биз билан биргаликда қўли-қўлга бериб курашадиган садоқомимиз сифатида ҳам табриклар.

Газета шунинг уқтириб ўтадики, Совет Иттифоқи Индонезиянинг мустақиллиги учун ва Габрий Ирания овоз қилиш учун олиб бораётган курашида ҳамма Индонезия томонида туриб келди.

«Бизнинг мамлакатимизга келган юқори мартабали меҳмонлардан ҳеч ким СССР Министрлар Советининг Раиси кутиб олингандек самимий кутиб олинган эмас», — деб ёзди «Республик» газетаси.

Бугунги газеталар аэродромда ва Н. С. Хрушчев шарафига берилган эишфат вақтида Н. С. Хрушчев ва президент Сукарно томонидан сўзланган нутқларнинг батафсил ҳисоботи босиб чиқарилган. Газеталар бутун бир саҳифани эгаллаган сарлавҳаларда Н. С. Хрушчевнинг келишини табриклар, Жакарта аэродромига етиб келганда ва аэродромда саройгача бўлган бутун йўлда аҳоли уни гоёт ҳурсанглик билан кутиб олганлигини таъкидлаб ўтмоқдалар. Газеталар Н. С. Хрушчевнинг уқтириб кўрсатмоқдалар. Газеталар президент Сукарнонинг Н. С. Хрушчев ҳақларда ўрсатишга дўстлик сўзловидир, деган сўзларни таъкидлаб ўтмоқдалар. «Индонезия халқи Хрушчевни тинчликни ҳимоя қилувчи киши сифатида баҳолайди», — деб ёзди «Пенуда» газетаси ўзининг бугунги сониди. «Индонезия ва СССР халқлари мустамакчиликка қарши бугунги ўтди «Харпан фажар» газетаси.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсунои Охунова изидан бориб меҳаник-ҳайдовчи бўлиб ахд қилган хотин-қизларнинг сафи кенгайиб бормоқда. Ҳозир Чирчиқ районидagi Вресний қишлоқ хўжалик ўқув юртида областимизнинг бир неча ўғил доғдор теримчилари меҳаник-ҳайдовчилик ўқимолдар. Суратда: билим юрти ўқувчиларидан Н. Султонбекова (чапда) ва А. Нурмухамедова ўртоқлар.

Украина Коммунистик партиясининг XXI съезди

КИЕВ, 19 февраль. (ТАСС). Украина Коммунистик партиясининг XXI съезди бугун ўз ишини тамомлади. Украина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. В. Подгорний Марказий Комитетининг фаолияти юзасидан ҳисобот доклады қилди.

Ҳисобот доклады республикамнинг меҳнаткашлари партия ташкилотларининг раҳбарлиги остида саноат, транспорт ва қурилишни ривожлан-

тириш соҳасида анчагина муваффақиятларни қўлга киритдилар. Кейинги тўрт йил мобайнида Украина саноат ажи маҳсулот ишлаб чиқариш 52 процент қўнайитгани ҳола; меҳнат унумдорлиги 27 процент ошди. Саноатта сарф қилинган капитал мабдад ҳажми ўтган тўрт йил мобайнида сарф қилинганидан 47 процент қўнайди.

Съезд делегатлари баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик

партияси Марказий Комитетига махтуб қабул қилдилар.

Украина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бўлиб ўтган пленумида Н. В. Подгорний Украина Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, И. Д. Казанец — иккинчи секретари, В. В. Шербицкий, О. И. Иванченко, Н. Д. Бубновский, А. Д. Скабаллар Марказий Комитет секретарлари қилиб сайланди.

Франция Миллат мажлиси депутатларининг бир группаси Тошкентга келди

СССР Парламент группасининг таълифига мувофиқ, Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Франция Миллат мажлиси депутатларидан бир группаси 20 февраль кечқурун Тошкентга келди. Группа составида Миллат мажлисининг раиси Жак Шабан-Дельмас, Миллат мажлисининг вице-раислари Жан Монтала, Эжен Кло-

диус Пети, Эдуард Фелерик — Дюпон, депутатлар Ноэль Барро, Эмон Брикю, Мишель Жака, Альфред Клерже, Ксавье Саладолар бор. Франция, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатишган аэродромда меҳмонларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ташқи

ишлар министри С. О. Аамов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари И. В. Бабков, Ўзбекистон ССР Олий Совети Ташқи ишлар Комиссиясининг аъзоси Б. Г. Мирабеков, республика министрлари, совет ва жамоат ташкилотларининг вакаллари ва бошқалар кутиб олдилар. (ЎзТАТ).

Жўхори га женг йўл!

Тошкент область колхозчилари, совхоз ишчилари, механизаторлари, жўхорикор бригадалари, колхозлар ва совхозлар раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

нердан силослоб кўчпа, беда араштириб экилган ерлардан эса 300 центнердан, иккинчи марта экилган ерлардан 200 центнердан силослоб кўчпа оламини; ҳар гектар ердаги жўхоридан 34 центнердан дон ола-

тириш соҳасида анчагина муваффақиятларни қўлга киритдилар. Кейинги тўрт йил мобайнида Украина саноат ажи маҳсулот ишлаб чиқариш 52 процент қўнайитгани ҳола; меҳнат унумдорлиги 27 процент ошди. Саноатта сарф қилинган капитал мабдад ҳажми ўтган тўрт йил мобайнида сарф қилинганидан 47 процент қўнайди.

диус Пети, Эдуард Фелерик — Дюпон, депутатлар Ноэль Барро, Эмон Брикю, Мишель Жака, Альфред Клерже, Ксавье Саладолар бор. Франция, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатишган аэродромда меҳмонларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ташқи

чиқинга эришамиз, акин сийрак бўлиб қолмаслиги учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Ем-хашак етиштириш учун анча кам пул-материал ва меҳнат сарфлашга эришамиз, жўхори силоси ва донни таннархини қамайтирамиз.

Жўхори уруғи сортларининг ахшиланганлиги эришамиз. Биз сортни ва гибри жўхори уруғи етиштиришга хўжаликларга — Оржоникидзе районидagi «Қизил Ўзбекистон», Юқори Чирчиқ районидagi «Политотдел» колхозларига, 1-«Бобу», 1-«Далварин», «Оққўрғон», «Бўка» ва Тошкент насаблик совхозларига мурожаат қилиб, улардан область колхозлари ва совхозларини юқори сифатли гибри уруғлар билан таъминлашни сўраймиз.

Биз КПСС Марказий Комитетини ишонтириб айтамеки, 1960 йилда жўхори, беда ва бошқа ем-хашак экинлари етиштиришга қўнайитириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини бажарилиши учун бор кучимизни сарфлаймиз ва област меҳнаткашларининг етти йилликнинг иккинчи йилида давлатга 30 минг тонна ёки гўшт етиштириш бўйича икки йилга белгиланган планини бир йилда бажаришларини, ҳар бир соғин сиридан 2000 литрдан сўт соғиб олишлари ва давлатга 50 минг тонна сўт сотишлари учун ҳамма чораларни кўрамиз. Биз чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича етти йиллик планининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўлиши мажбуриятини оламини.

600 минг тонна силос бостирмиз ҳамда 112 минг тонна жўхори ва арпа дони етиштирамиз.

Районлар	Минг гектар ҳисобида									
	Жам	Шу жумладан беда араштириб кўчпа олади	Бундан ташиқари экинчи марта экилади	Колхозлар ва совхозлар	Кетмонлик ишчилари	Колхозлар ва совхозлар	Силос бостирми	Жўхори	Арпа	Дон
Оққўрғон	1,8	0,9	0,7	1,3	0,9	0,7	25,6			
Бегобод	2,2	1,1	1,0	1,7	0,9	0,9	38,6			
Бўстонлик	0,8	0,1	0,5	0,4	0,4	0,3	20,0			
Бўка	2,0	0,8	0,8	1,1	0,6	0,6	30,4			
Юқори Чирчиқ	3,9	0,8	0,9	1,2	0,7	1,0	44,0			
Гулистон	3,4	1,6	1,5	2,8	1,5	1,7	61,4			
Калинин	2,1	0,9	1,1	1,5	1,0	0,9	43,2			
Куйи Чирчиқ	2,5	1,1	1,3	2,2	1,4	1,2	44,5			
Оржоникидзе	1,9	0,7	1,1	1,2	0,9	0,9	40,5			
Пискент	1,4	0,6	0,8	1,1	0,7	0,5	19,6			
Урта Чирчиқ	2,6	1,3	1,2	2,1	1,4	1,3	45,0			
Сирдарё	2,6	1,2	1,2	2,2	1,2	1,3	52,1			
Чирчиқ	1,5	0,8	0,6	1,2	0,7	0,6	31,7			
Янгиўл шаҳри	1,7	1,3	0,4	1,0	0,2	0,4	33,0			
Янгиер шаҳри	2,7	0,6	1,4	2,2	1,4	2,3	43,1			
Олмалик шаҳри	0,9	0,4	0,3	0,9	0,5	0,7	21,8			
Охангарон шаҳри	0,4	—	0,2	0,3	0,3	0,4	5,5			

Ҳар гектар ердан 80 центнердан кўрүк беда оламини ва камида 550 минг тонна хашак етиштирамиз.

Социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши учун қуйидаги таъбирларни амалга оширамиз:

Колхоз ва совхозларда 610 та ихтирослашган жўхорикор, бедачилик ва бошқа ем-хашак етиштирувчи бригадалар тузишни ажини кунлар ичига тугаллашга ҳамда уларни ишчи кучлари билан етарли таъминлашга, уларга ер, трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари, транспорт воситалари бериштиб қўямиз;

техника ремонтини ва комплектлаш ишларини, контроль инвентарлари ва транспорт воситаларини тайёрлашни 20 февралгача тамомлаш;

ишланмаган ҳамма ерларни тўла ҳайдовдан чиқарамиз ва ўн кун ичида шўрхок ерларнинг шўрини ювамиз;

жўхори экинга ажратилган ерлардан, тўла фойдаланамиз, экин майдонини ажини текислаймиз, дала бурчакларини, йўл ёқаларини экин майдонига қўшамиз;

Рассон Л. А. Шматковнинг «В. И. Ленин ГОЭЛРО плани тўғрисида сўзламоқда» номли сурати.

Партиямизнинг иккинчи программаси

«Коммунизм — совет ҳокимияти плюс бутун мамлакатни электрлаштириш демократияси» В. И. ЛЕНИН

Улуғ дохи В. И. Лениннинг ақолида келтирилган формуласининг ажойиблиги, ўртоқ Н. С. Хрушчев айтганидек, шунақаки, «бу формула коммунизм курашининг назоратлари тўғрисида конкрет, жонли тасаввур беради... Ленин формуласининг дохиёна формула эканлиги, бу формула коммунизм курашининг сийсий жиҳати (Совет ҳокимияти) билан иқтисодий жиҳати (бутун мамлакатни электрлаштиришни) бир-бирига чамбарчас қўшиб бириктирилади».

В. И. Лениннинг электрлаштириш тўғрисидаги таълимоти унинг жамият тараққиёти қонуналарини ҳамда ҳозирги замон ишлаб чиқариш кучларининг ривожланиш йўлларини чуқур ва аниқ билишнинг заруриятини таъкидлаганини келиб чиққан эди.

Ҳозирги замон ишлаб чиқаришнинг электр қувватисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Электрлаштириш ҳозирги вақтда ҳақ хўжалигини ривожлантириш асосларининг асосидир. Электрлаштириш бўлмаса ишлаб чиқаришнинг механизациялаштириш, автоматлаштириш ва нисбатлаштириш мумкин эмас.

1920 йил 23 январда Ленин ўзининг Г. М. Крижановскийга баған машҳур хатида мамлакатни электрлаштиришнинг асосий принципларини белгилаб берди ва электрлаштиришнинг бу ҳақдаги теорик ва амалий қарор қабул қилди. Шу йилнинг 21 февралда Халқ Хўжалигини Олий Совети Президиумининг қарори билан партиядини машҳур арбоби ва атоқли олим Г. М. Крижановский раислигида Россияни электрлаштириш Давлат комиссияси ГОЭЛРО тузилди. Комиссия состави 200 дан ортиқ машҳур олим ва мутахассислар кирди.

1920 йилнинг охирига келиб ГОЭЛРО плани тайёр бўлди ва 22 декабрда очилган Советларнинг Бутунроссия VIII съезидида тақдим этилди. Москва Бойшоқ театрининг қоронғи ва совуқ залида ўтқайган бу съездда Ленин сўзга чиқиб, 650 саҳифали катта кичибдан иборат бўлган ГОЭЛРО планини эътибор билан қўйиб, «Ленин фикрича, бу — бизнинг партиядининг иккинчи программасидир» деди ва совет ҳақини шу программани баъжаришга таъкид қилди.

ГОЭЛРО плани Совет давлатининг ўша даврдаги моддий ва маънавий имкониятларини ҳисобга олиб

ГОЭЛРО ПЛАНИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

тузилган эди. 10—15 йилга мўлжалланган бу планга кўра умумий қуввати 1,5 миллион киловатт бўлган 30 электр станция қурилиши керак эди. Ҳозирги қурилишларининг ҳамми ва суръати олдидики кичкина бўлиб қўрилган бу вақтда ўша вақтда вайронлик ва очлик гирдобиди бўлган мамлакат учун гоёт катта план эди. Ўша вақтларда баъзилар учун бу план ақда сиймайдиган, ҳаёлий план бўлиб кўрилди. Машҳур инглиз ёзувчиси Герберт Уэлс Ленинни Кремнинг ҳаёшларига деб атади.

Катта перспектива

1965 йилда мамлакатимизда ҳақиқий равишда 500 — 520 миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилинди. Халқ хўжалигининг тез суръат билан ривожланиши билан электр қуввати ишлаб чиқаришнинг бундан кейин ҳам тинмай кўпайтириб бериши тақозо қилди. Дастлабки ҳисобларга қараганда 1970 йилда халқ хўжалигини эҳтиёжлари учун 900 миллион киловатт-соат электр қуввати керак бўлади. 1975 йилга келиб эса бу кўрсаткич 1.500 миллион киловатт-соатни, 1980 йилда эса деярлик 2.300 миллион киловатт-соатни ташкил этади.

Турмуш В. И. Лениннинг буюклигини ва унинг узқини олдидан кўрабдирилганини, ГОЭЛРО планининг реаллигини тасдиқлади.

Совет давлати ГОЭЛРО планини амалга ошираётган 10 йил ичида электр қуввати ишлаб чиқаришда дунёдаги ўн бешинчи ўриндан тўққизинчи ўрнига чиқиб олди. 15 йил ичида эса ГОЭЛРО плани икки баравар ортиб билиб бажарилиди.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида Ленин кўрсатма-лари асосида жуда катта энергетика қурилишлари программасини амалга оширди. 1950 йилга келиб СССР электр қуввати ишлаб чиқаришда Европада биринчи, дунёда иккинчи ўрнига чиқди. 1960 йили эса СССР электр станциялари 291 миллион киловатт энергия ишлаб чиқаради. Бу 1913 йилда Россияда ишлаб чиқаришнинг электр қуввати-дан 150 марта кўп демократия.

ГОЭЛРО плани Совет давлатининг халқ хўжалигини янги ривожлантиришдаги биринчи план бўлиши билан бирга мамлакатда ишлаб чиқариш кучларини тўғри бойлаштириш, илари қолоқ бўл-

ган миллий ўлкаларнинг хўжалиги ва маданиятини кўтаришга қаратилган план ҳам эди. Бу планга кўра янги совет электр станцияси-нинг янча қисми Урал, Сибирь, Кавказ ва Туркистон районларида қурилиши керак эди.

ГОЭЛРО плани бўйича Ўзбекистонда 40 миң киловатт қувватга бўлган Туркистон (Бўсёв) ГЭСи қуриш қўда тутилган эди. Бу ГЭС 1923 йилдан қурилобо-ланди ва 1926 йил 1 май кунининг биринчи навбати ишга тушди. Бўсёв ГЭСи ГОЭЛРО планига му-вофиқ СССРда қурилган биринчи ГЭС бўлди, ўрта Осиёни электр-лаштиришга қарашли биринчи қадам бўлди. Кейинча Ўзбекистон-нинг бир қанча шаҳарларида ёқил-ти билан ишлайдиган йилрик стан-циялар қурилди. 1930 йил Фаро-нда республикадаги биринчи тепло-электростанция ишга туширилди. Биринчи беш йилда республика-да 33 электростанция ишга туши-рилди.

Эндикда Ўзбекистон революцияга қадар Бутун Россияда ишлаб чиқ-аришга нисбатан 2,5 марта кўп электр қуввати ҳосил қилмоқда.

Ўзбекистон ССР да етти йил ичи-да қуввати 1,5 миллион киловатт-дан ортиб бўлган янги станциялар ишга тушди. Бу ГОЭЛРО плани бў-йича 10-15 йил ичида бутун мамла-катда ишга туширилиши лозим бўл-ган электр станцияларининг қуввати билан тенгдир.

Ш. ЗУХРИДДИНОВ.

СИЗ ҚАНЧА ЭЛЕКТР ҚУВВАТИ ТЕЖАДИНГИЗ

Резервлар ишга солинмоқда

«Ташсөлмам» заводининг янги-лик изловчилари меҳнат унумдорли-гини ошириш, маҳсулот қайтарикчи қамайтириш билан бир қаторда «Хом-аш», электр қуввати ва ёрдамчи материалларни ҳам қўйиб тежаб қилишнинг янги-янги йўллари қи-лдириб топмоқдалар.

Завод партия ва касаба соъз таш-килотларининг ташаббуси билан мах-сус комиссиялар тузилиб, бу ком-иссиялар цех ва участкаларда электр қувватидан қандай фойдала-нишнинг янги йўллари текшириб чиқ-ди.

Корхона коллективининг 1960 йил-да вами билан 800 миң киловатт-соат электр қувватини тежаб қилиш маж-буриятини олган. Сўзи билан иши бир бўлган машинасоғлар ўз аҳла-ларининг устидан чиқиб учун янги-янги резервларни ишга солмоқдалар. 3-цехнинг электр монтажери Николай Попов қуритиш печларининг кон-струкциясини ўзгартирди. Натилда печ учун сарфланаётган электр қу-ватини кескин равишда қамайди. Ўртоқ Поповнинг тақлифи йилда 80 миң киловатт-соат электр энергияни те-жаб қилиш имконини беради.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Хати асосида электр қувватини қўлаб тежашга қаратилган 64 та таъбир белгилаб қўйилди. Илгарилари айрим ерлар-да ҳўхтежга қарамай, кучли электр қувватидан ўрнатилган эди. Энди-ки улар ўрнига аниқ кўчма дивертеллар ўрнатилмоқда. Бу та-ъбир 100 миң киловатт-соат эн-ергияни тежайд. Шуниндек, марказий лаборатория, марказий асбоблар склади, беш теҳнолоқ бўлими, беш конструкторлик бўлими, кўч қи-янинг қуритиш бўлими ва бошқа жи-лардаги олди электр дампадарини лозимсиз дампадарни билан алма-штириш мўлжалланмоқда. Бу ҳам ка-мида 50 миң киловатт-соат электр қувватини тежайд.

З. МУХАММАДЖОНОВ.

Машғулотлар

қизиқарли ўтмоқда

Пискарев районидидаги Ангельс ном-ли колхоз бошланғич партия ташки-лотини ҳўзурида ташкил қилинган сий-сий мактабда машғулотлар мўнтазам давом этмоқда.

Пропандист Пудов Ражабов машғулотларини ҳўф билан, колхоз-чилар олдидида турган ҳўзирги му-айян амалий назорат билан боғ-лаган ҳўлда жонли, таъсирчан ва қизиқарли ўтказиб берди. Шунинг учун ҳам сийсий мактабга жалб этилган 23 тингловчиларининг ҳаммаси машғу-лотларга аътир қатнашмоқда. Шу кунларда улар КПСС Марказий Ко-митетини декабрь Пленумининг мате-риалларини чуқур ўрганмоқдалар.

Тингловчилардан коммунист А. Холжигитов, Х. Маматқулов, У. Саидов, Т. Турмунова, А. Нисёзов ва С. Абдуллаев ўртоқлар ўтилган материалларни аниқсиз аътир ўз-лаштириб, бошқаларга намуна бў-лаёттирлар.

О. ШОНҚУЛОВ.

Лекторлар группаси яхши ишламоқда

Қурувчилар ва монтажчиларнинг техника савияси ҳамда умумий би-лимини ошира бериш мақсидида Чи-рчиқ шаҳридаги 160-қурилиш трети партия ва касаба соъз комитетлари махсус лекторлар группаси ташки-л этилди. Бу группанида третидаги ю-қори мақолада ва олди мўлазимати 12 инженери ва экономисти жалб этилди.

Лекторлар группаси тузилганига аъти бир неча ой бўлди, лекин шу қишқа вақт ичида группани аниқ и-шга қўйди. Қурилиш майдонларида ва қулабларда «Қурилиш индустри-сида техника прогресси», «Темир-бетон ва ундан қурилишда фойдала-ниш», «Қурувчилар меҳнатини аф-фектив ташкил этиш», «Қурилиш ишларининг сифатини ошириш йўл-лари», «Қурувчилар меҳнатини таш-кил этиш ва меҳнатга ҳақ тўлаш тўғрисида» сингари ақтуал темалар-да 30 дан ортиқ лекция ўқилди.

Лекциялардан сўнг ишлаб чиқ-ариш новаторлари ўз тажрибалари ҳақидида сўзлаб бермоқдалар. Мас-алан, прораб ўртоқ Утқошев эди-да комплекс бригадаларнинг афзал-лиги ва третидаги комплекс брига-далар иш тажрибаси тўғрисида сўзлаб берди.

Лекторлар группаси КПСС Мар-казий Комитетининг партия — про-пагандасини аниқда қўлайтириш, унд ҳўзирги замон талаблари даражаси-да кўтариш тўғрисидаги қарорини пу-хта ўрганиб чиқди ва янги йил учун кенгайтирилган план тузди. Йил да-вомида қурувчиларни қизиқтирган 15 та тема асосидан лекция ўқил-ди, лекторлар группаси аниқда кен-гайтирилди. Белгилаган план асо-сида иш бошлаб юборилди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Янги кўмир комбайни

Горловкадаги Киров номили за-вод коллективининг «Кировец» маркали кўмир комбайнини ифт-лаб ишлаб чиқаришга киришди. Бу агрегат шу вақтгача мамла-катимиз кўмир хазиналарида фой-даланиб келинган комбайнларга қараганда нисбатан кўп аҳддийларга эга. Уни тайёрлаш ҳам унчалик қийин эмас, бошқариш жуда ҳам осон. Унинг донгетели «Шах-тер» комбайнинини нисбатан аниқ кучли.

Шунингдек заводда гидравлик комбайнлар ҳам тайёрлана бош-ланади. Гидравлик комбайн ҳар-соатда 110 дан 180 тоннагача кўмир қазиб чиқара олади.

Тошкентдаги электротехника заводининг коллективини етти йилликнинг иккинчи йили тошчиликнинг муваффақият илгари ба-жариш учун социалистик мусобақани тобора қийинлашди. Су-ратда: илгор ишчилардан Р. Азизова. У смена нормасини 150 процент қилиб бажармоқда.

Қ. РОЗИНОВ. Фотоси, УТАГ. Фототехникаси.

Моҳир пропагандист

Колхоз клубига кўриб келинган-мида кеч кириб қолган эди. Кори-дор, кўркам эъл ва машғулот ўтқа-зилгандаги хона Илгор нури билан чарагон, ҳамма пропагандист кели-шини кўтмоқда.

— Ана, келдилар, — деди кори-дорда гаплаган турган тингловчи-лардан бири.

Хонага жимжитлик чўкди. Пропа-гандист ўтирганлар билан салом-лашди, ҳамма шу ердаги нисга қаноат ҳосил қилган, машғулоти ўтилган темани асга олишдан бошлади ва ўртага савод ташлади.

— Қани ким айтди, ўтган машғулотида нималар тўғрисида гаплаган эдик?

— Мен айтқоқай, — ўртадаги қаторда ўтирган ёш жувоқ кўл кў-тарди. У машғулотидаги аниқ иш-тироқчилардан бири Башорат Жу-раева эди.

Башорат олдинги машғулотида КПСС Марказий Комитетини декабрь Пленумининг қишлоқ хўжалигини аниқда ривожлантириш истиқболлари белгилаб берилган қарори, етти йил-ликнинг биринчи йили ақуналари ҳақидида қишқ ва лекция равшан қи-либ гапириб берди.

Тўғрақ тингловчилардан З. Зо-киров ва М. Ёрмонбекова ҳам ўзла-рининг ўтилган тема материаллари-ни пухта ўзлаштираётганларини кўрсатдилар.

Пропандист бутунги темани баён қилишга ўтар экан, ҳамма унинг сўзларини диққат билан тин-гиларди. Машғулотидаги пропа-гандист Илгор Нуритдинов СССР

Олий Совети IV сессияси материал-лари, сессияда ўртоқ Н. С. Хрушчев томонидан қилинган доқид ва СССР Қурулди Кўчаларини аниқ аниқ қар-тириш тўғрисида сессия қабул қил-ган Конунининг моҳиятини тинглов-чиларга батафсил сўзлаб берди. Машғулоти давомида пропандист қарта ва бошқа кўргазмали кўр-ловлардан усталик билан фойдаланди. Шу тўғрисида ҳар сўзларидек бу га-д ҳам пухта тайёрларик билан ўтқа-зилган машғулоти тингловчиларда катта таассурот қолдирди. Улар пропандистга тема юзасидан ўз-ларининг қизиқтирган саволларини бе-риб, қизиқарли жавоб олдилар. Сўйра шу масала юзасидан тинг-ловчиларнинг ўзлари ҳам қизи-б қўйилдилар.

Янги йил районидидаги «XIX парт-съезд» колхоз бошланғич партия ташкилотини ҳўзурида ташкил этил-ган кундалик сийбатини ўрганиш тўғрисида машғулотлар 35 тинглов-чиларнинг деярлик ҳаммаси аниқ иш-тироқ этигани ҳўлда мўнтазам ра-вишда ўтказилмоқда. Тўғрақ қи-ячиларининг кўпчилигини колхоз ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи ўчаскаларида меҳнат қилаётган коммунистлар ташкил этади.

Ўртоқ Нисом Нуритдинов моҳир пропандист сифатида машғулоти-ларни иқорю голий-назарий савия-да ўтказиб, кўпчилигининг ҳўрмати-да сазовор бўлмоқда ва партия таш-килотининг ишончини оқламоқда.

Қ. СОБИРОВ.

Мароқли сўхбатлар

Кечки пайт. Ҳаммаёқ чарагон. Кеча янгидаги қариялар учун қурилган кўркам чойхонада одам гапгажум. Улар ўзаро сўхбатлашмоқ-далар, ҳақиқ-мутобиқа гап қилишиб, маънафлашмоқдалар.

Бу ерда ўтирганлар кимидир кўтаётгандай, эшик очилди дегунча «сўт» этиб қарашар ва яна узил-иб қолган гапни улаб кетишарди.

Мана, охиридаги ешик очилди-ю, шинам қийинган бир йилит ки-риб келди. Ҳама уни «келин-ке-лин» билан қўриш олди. У район-даги 32-ўрта мактабининг тарих ўқитувчиси, қариялар чойхонаси-га бириктиб қўйилган агитатор Фулом-раев Раҳимов эди.

Бир оз ўзидан-буёқдан гапир-ишди ўтирилгандай келин, агитатор бутунги сўхбатдан сўз очди. Сўхбат улуғ усто В. И. Ленин туғилган кунининг 90 йиллигига бағишланган эди. Ўтирилган агитаторнинг сўз-ларини чуқ эътибор билан тингиларди, ҳар бир иборани бешоқ қилиб олдиша иштилари. Агитатор Владимир Илборининг ҳаёти ва ўлма таълими-ни ҳақиқда хўнақ қиларкан, Ленин қолдари тантана қилганини Ўзе-бекистон мисолида гапириб берди.

Тингловчилардан бир неча савол тушди. Раҳимов саволларга ҳам ҳаммага манзур ва маъқул жавоб-лар қайтарди. Вақт алламаҳал бўлиб қолган эди. Ҳурматли қариялар бу-гунги сўхбатдан мамнун бўлиб тар-қалишди.

Оржоникидзе районидидаги Ленин номили колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ У. Илсомов) кол-хозчилар ўртасида турли темаларда лекция ва сўхбатлар ўтказишга алоҳида эътибор бермоқда. Колхоз-даги «Қурилиш» участкасидаги чойхонада ҳам ўқитувчи агитатор Ваҳоб Маҳкамов томонидан аниқ шундай мазмунли ва мароқли лек-циялар мўнтазам ўтказиб турила-ди. Ўртоқ Маҳкамов аниқда колхоз-чилар ўртасида совет фаии ва тех-никасининг тараққиёти, унинг тинчлик мақсадлари, фаровонлик учун хизмат қилаётгани ва ён енгил-ларни учтирилган кўп босқичли совет бадалистик ракетаси Тинч океанди-га белгилаган, районга боиб тушган-ди ҳақиқда қизиқарли сўхбат ў-казди.

Колхозчилар мароқли сўхбатлар-дан мамнун бўлмоқдалар.

В. ДОНИБОВ.

МАКТАБ ҲАЁТИ

Шу ҳам ёрдамми?

Фарзандларимизни билимдан, меҳ-натсевар ва ҳўнарманд қилишга қи-либ тарбиялашда мактаб билан бир-га жамоатчиликнинг роли ва вазифаси аниқда каттадир. Партия ва ҳўку-матимиз буни назарга олиб, мактаб-нинг турмуш билан боғланганини муостаҳкамлаш ва мамлакатда халқ маорифи системасини янги ривож-лантириш тўғрисида муҳим ҳўжжа-лар қабул қилди. Ободистимнинг шўҳро ва қишлоқлардаги мактаб ҳа-қиқда янги Конунин амалга оши-риш асосидан қиёгин иш олиб бо-ришмоқда. Бу ишга жамоатчилик кенг жалб этилмоқда.

Чирчиқликлар ташаббусига қў-шилган колхоз совхоз ва корхона-ларнинг коллективлари ўз оталиқ-ларидаги мактабларга бераётган лой-ми ёрдамлари кишини қувонтира-ди. Жўмладан, Янгиер шаҳридаги «Давроодностеппострой» коллектив-и шаҳардаги 4-мактабининг биснесин капитал ремонт қилиб бериш, мак-таб биснесини электрлаштириш, қў-шмача хоналар қуриш ишларига кўмаклашди. Бунинг натижасида мактабда машғулотлар бир сменада олиб бориладиган бўлди.

Шаҳардаги 76-ағробаза 1-мактаб-даги қурилиш ва ремонт ишларида катта ёрдам берди. Мактабни маъ-на ва залас қисмлар билан таъмин-лашди. Мактаб ўстахонаси эса оталиқ ташкилотининг ёрдами билан тўла-жаҳзоланди. Мактабда қишлоқ хў-жалиги машиналари ва автомашина-ҳайлашни ўргатувчиларнинг маш-ғулотлари қиёгин бормоқда. Ағробаза мутахассислари ўз билимларини ўқувчиларга ўргатмоқдалар. Бундай мисолларни кўпайиб келтириш мум-кин.

Ленин шуниси ачинарлики, ша-ҳардаги бир қатор ташкилотлар ўр-ганининг бурчларини, жамоатчилик олдида берган ваъдаларини унутиб қўймоқдалар. Улар номигагина ота-лик қилувчи ташкилот деб аташлар ҳам амалда мактабларнинг аҳволидан

Чирчиқдаги электромеханик комби-натидида деярлик ҳамма техноло-гини асбоб-ускуналар ва аппарат-ларини совутишда сувдан фойдала-нилади. Бу машина ва механизм-ларнинг исиб кетишини, уларнинг теда ишлаб чиқиб қилишларини бартараф қилади. Ленин дардан ёни қудуддан олдинги суви шун-дайлигича совутиш сифатида иш-латиб бўлмайдди. Сув махсуе хо-залда бутга айлантирилади ва бу буг коллектор ва коммуни-кациялар оралиқ ўтказилиб совути-лади. Натилда сув туз, иод, хлорини қальийни ва бошқа шу ва-чибу ускуналарнинг нормал ишла-шига ҳалақит беришчи минерал аралашмалардан тозаланилади. Бу-нинг учун жуда кўп ишчи кучи, ёқилғи ва электр қуввати сарф-ланади. Тозаланган сув агрегатини совутиб ўтиши билан бошқа чи-қиндилар қаторида аниқ даража оқибди юборилди.

Бу сувдан қандай қилиб қайта фойдаланиш мумкин? Корхона инженерлари шу масала устида беш китора бошландилар. Сову-тилган сув коллекторлар оралиқ ў-тиш процессида 70 ҳўраратгача исиб кетади. Исёқ сувини бекорга тўшиб ташлашга хотима бериш мумкин эмасми? Чунки шундай бир вақтда шаҳардаги турар-жой биноларининг кўпчилигини исиб ба-тарелларига сув етказиб бериш учун ўйлаб қозонхоналар ишлаб турибди. Бунинг учун ҳам жуда кўп миқдорда ёқилғи, электр қу-вати ва ишчи кучи сарф бўла-ди. Комбинатининг янгилик из-ловчи мутахассисларидан Корко, Цейтлин, Калинин, Захаров, Шен-ченко ўртоқлар ўзаро ҳамкорлик-да ишлаб, аътиб тақлиф қилиб чи-қдилар. Улар сув таъминоти цехининг сув насосларини рекон-струкция қилиш лойиҳасини тузи-дилар. Янгидан исёқта насос, трансформатор ва бошқа ускуна-лар ўрнатилди. Сўнг коллектор-лардан исёқ сув чиқарадиган ком-муникациялар, турар-жойлардаги исёқтин бағареллари, трубадари билан уланди. Бунинг натижасида ишлар бекорга чиқариб ташлана-диган исёқ сув меҳнатқилар ўй-ларини исёқтишда фойдаланилади-ган бўлди.

Янгилик изловчиларнинг бу қим-матли тадбирлари комбинатга ҳар йили юзларча миң сўм фойда кел-тиради.

И. САТТОВ.

Ёшлар ҳиссаси

Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши-га қарашли саноат корхоналарини мингтаб комсомол-ёшлари техника-ни янада тараққий эттириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш йўлида мактабга сазовор ишлар қи-лишмоқда. Халқ хўжалиги кенгаши-га қарашли завод ва фабрикаларда, қурилиш ва транспортларда меҳнат қилаётган 60 миңдан кўпроқ ёш-лар бу йоришда қатнашдилар. Ёшлар-нинг актив иштирокида 4,5 миңдан зиёдор рационализатор-лик ва ишхирчилик тақлифли-ги тушди. Булардан 3500 та тақ-лиф ишлаб чиқаришга жорий қилин-ди. Бу эса ҳар йили давлатнинг деяр-лик 13 миллион сўмлик маблағини тежаб қилиш имконини беради.

ФОТОМОНТАЖ

Сирдарё районидидаги 40-мактаб-да В. И. Ленин туғилган кунининг 90 йиллигига бағишлаб фото-монтаж чинарди.

Ушга улуғ доҳининг ҳаёти ва фаоли-ятини аниқ эътирувчи қизиқ-арли суратлар қўйилган. Мак-табда Ленин кўчаларига аниқ неча-лар уюштирилмоқда, лекция ҳамда сўхбатлар ўтказилмоқда.

Шунингдек, районнинг Верхне-волжский қишлоқ маданият ўйли-да ҳам бу улуғ кўнага атоқ фото-мон-тажлар ташкил этилди, лекция ва докладлар уюштирилмоқда. Ва-диний хаваскорлар тўғрисида аъло-лари юбилейга бағишлаб махсус концерт программаси тайёрламоқ-далар.

Т. СОЛЕВ.

МАДАНИЯТ САРОИДА СЎХБАТЛАР

Тошкент тўқимачилик комбинати-да Ленин ҳақидида ўқини кўчалари ташкил қилинди. Лекцияларни ўқини таърибли лекторлар жалб

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“

2-БЕТ 1960 ЙИЛ, 21 ФЕВРАЛЬ.

М. Абдураимов.

Ф. УСМОНОВА.

Олимпия ўйинларида

СКВО ВЭЛЛИ, 19 февраль. (ТАСС). Скво Веллида ўтказилаётган қишки олимпия ўйинларида швед чангитчи С. Еренберг оқ олимпияданнинг биринчи олтин медалини олишга муваффақ бўлди.

Совет чангитчиларидан Н. Ашикин ва Г. Ваганов учинчи ва тўртинчи ўринларни олдилар.

Учинчи совет пайғачиси А. Бузнецов саккизинчи ўринни олди.

Хитой транспортчиларининг муваффақиятлари

ПЕКИН, 19 февраль. (ТАСС). Хитой транспортчилари бу йил 2212 миля тонна қишлоқ хўжалик юзларини ташидилар. Бу аса, 1958 йилдагига нисбатан 67 процент кўдир.

Халқ ҳокимияти йилларида Хитойда транспортнинг барча турлари тез суръатлар билан ривожланди. Ҳозирги вақтда Тибетдан ташқари, Хитойнинг барча вилоятлари ва автоном районлари темир йўллар билан боғланган.

метр масофадаги ҳозирги замон топ йўллари қишлоқларни уездлар ва вилоят марказлари билан боғлади. Дарёда ва денгизда юк ташин ҳажми, шунингдек граждан ҳаво йўлларининг узунлиги тез ўсмоқда.

Йўлларнинг ва транспорт машинасозлигининг авж олиб ривожланиши билан йилдаёқ транспортнинг саноат ва қишлоқ хўжалиги ривожланишидан орқанда қилишни маълум даражада тугатиш имкониятини берди. Бу йил Хитой транспортининг ходимлари ўз зиммаларига янада кўпроқ юк ташин ҳамда юк ташин давлат планининг мўддатидан анча олдин бажариш мажбуриятини олдилар.

Матбуот миллий клубида Гертернинг нутқи

ВАШИНГТОН, 19 февраль. (ТАСС). Давлат секретари К. Гертер матбуот миллий клубида нутқ сўзлади. Гертер ўзи «Қуроллангани чеклаб қўйган шароитда миллий хавфсизлик» деб ном қўйган бу нутқда, АҚШ «гарантиялар билан таъминланган ҳолда қурол-яроғларни чеклашга ва ялти қуролсизлаштириш йўлида илгари силжишга» интилоқда, деди.

Ушунга қарамай, давлат секретари агар АҚШ «қуролларнинг устидан контроль қилиб туриш соҳасида мустақам тадбирларни ишлаб чиқасам», у ҳолда «бу хавф-хатарлар қанчалик катта бўлмасин, мана шундай тадбир ишлаб чиқилмаганлиги натижада тургилданган хавф-хатарлардан қамқор бўлади» деб даъво қилди.

Гертер «эркин дунёнинг бундан бунги мавжудлиги» АҚШнинг «нисбий кучига» боғлиқдир ва АҚШ «қуролланган устидан контроль ўрнатилмасан» шомма-шомарлик билан қўриладиган, лекин пуч бўлиб чиқадиган натижалардан умидвор бўлиб бу кучни «таҳдид остига» солиб қўймайди, деди.

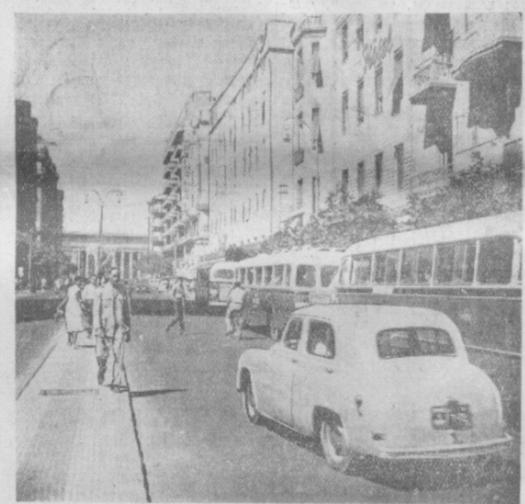
Гертер шунга маъсад учун АҚШ «ҳаво инспекциясини ва ер устида ҳаракатчан инспекциясини ўтказишни таъминлайдиган зона вужудга келтириш» ва «информация айирбослаш» йўли билан қуролланган устидан «контроль ўрнатилган» интилади, деди.

Гертер ядро синовларини тўхатиш проблемасига тўхталиб, президент Эйзенхауэрнинг 11 февралда эълон қилган тасдиқини такрорлади. Бу тасдиқда ер остида бўладиган «кичик» портлатилардан ташқари ядро қуроли синовларини тўхатиш кўзда тутилди.

Давлат секретари, АҚШ Совет Иттифоқининг «синовларини тўла

ҳажма тўхатиш тўғрисидаги тасдиқини жуда сичкилаб кўриб чиқарди» деди. У «инспекция қилинадиган ҳолда ядро синовларининг тўхатилиши ядро қуроли миллий таъминотининг тез қўлайиб бораётганлигини тўхатиши йўлида қўйилган фойдали қадам бўлур эди» деб эътироф қилди.

Бироқ, деди Гертер, «атом бомбасини тақдирлаш», «чет давлатларнинг базаларида воз кечит» ёки «қуролли кучларнинг учдан бир қисмини қисқартитиш» сингари кўпроқ ширларни ҳа деб такрорлай бериш ва маъжудлаш билан қурол-яроғларнинг мураккаб турларидан иборат кент комплекс мавжуд бўлиб турган ҳозирги шароитда қуролсизлаштириш йўлида илгари силжишга эришиш мумкин эмас.

Бирлашган Араб Республикасининг барпо этилганга бугун иккинчи йил тўлди. Суратда: Қоҳира шаҳрининг марказий магистралларидан бири 23 июль кўчаси. П. Егоров фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Редактор ўринбосари: М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР

НАВОНИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/II да кундуз Евгений Онегин, кечқурун Шопенна ва балетлардан парчалар, 23/II да Трубадур.

ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/II да кундуз Фураат, кечқурун Тога-жинилар, 23/II да Йўлчи юлдуз.

МУҚИМНИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/II да кундуз Фаргона хижояси, кечқурун Раис уйланармиш, 22/II да Концерт.

КИНО

Маймоқ дўст — «ВАТАН» НАВОНИЙ НОМЛИ «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Айдиқ севги — «ИСКРА» «ЎЗБЕКИСТОН 25 — ЙИЛЛИГИ» «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Парма ибодатхонаси (1 ва 2-серия) — «ВАТАН» (кундуз соат 3-40 ва кеч 9-40 минутада). «НАВОНИЙ НОМЛИ» (кеч соат 5 да ўзбек тилида).

Кичи фикрини ўзгарттирди — «ИСКРА» (кеч соат 10-25 минутада).

Биринчи севги қўшиғи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 11-20 минутада).

Солдат хотини (кундуз соат 12 ярим, 3 ярим, кеч 5 ярим ва 7 яримда). Тундаги из (кундуз 4 яримда) — «СПУТНИК».

Қаҳрамонлик симфонияси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 5 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21 ва 22 февралда ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

концертлари Ансамблининг бадий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат қилган артист Пулат Раҳимов.

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат қилган артистлар Мехри Абдуллаева, Қундуз Миркаримова, Дилором Шеронова, солистлардан Тўхта Йўлдошева, Холиссон Қодирова, Лаюфат Аҳмедова, Фахриддин Дўстмухамедов, Абдуллаев Абдуллаевлар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

21, 22 февралда энг йирик совет attractionи «Айиқлар цирки»нинг

ХАВРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ Айиқларни ўргатувчи — РСФСР халқ артисти Валентин Филатов.

Тошкентда биринчи марта РСФСРда тизмат қўрсатган артист Владимир Довейко раҳбарлигида ва иштирокида САКРОВЧА АКРОБАТЛАР гастролди.

Тамоща кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Республикамиз пойтахтида

УЙ-ЖОЙ БИНОЛАРИ КУПЛАЙМОҚДА

Октябрь районининг қиёфаси тобора ўзгариб, обод бўлмоқда, янги-янги кўп хонали жамоат ва уй-жой бинолари қад кўтармоқда.

Яқинда 159-қурилиш трестининг қурувчилари Большая Алмазарская кўчасида 48 квартирали янги уй-жой биносини фойдаланишга топширдилар. Шунингдек, Магазин мавзу кўчасида ҳам янги икки қаватли ҳашаматли бино қад кўтарди.

БОЛАЛАР ПОЛИКЛИНИКАСИ

Шаҳарнинг Куйбишев шоссесида яқинда янги болалар поликлиникаси очилди. Поликлиника зарур медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган.

БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ МАГАЗИНИ

1-«Ташпромторг» Большая Мирабадская кўчасида яқинда янги бинокорлик материаллари магазини очилди. Магазин турли қурилиш материаллари билан савдо қилмоқда.

А. МИРЗААХМЕДОВ, И. РУСТАМОВ, М. СУЛТОНОВ.

Кекса журналистнинг юбилеи

Ўзбекистон пойтахти журналистлар жамоатчилиги республика матбуотининг кекса ходими, Ўзбекистон телеграф агентлиги таржимонлар бюросининг ходими Усмон Ғубайдуллаевнинг йилевнинг туғилган кунига олтин йил ва журналистик фаолиятига қирқ йил тўлганлигини нишонлади.

20 февралда юбилей кечиси бўлди. Кечада редакциялар коллективларининг акасилари ўртоқ Йилевнинг самимий кўтадилар, унга сўхат-саломатлик ва янги ижодий муваффақиятлар тиландилар. Юбиларга табрикномалар топшириди. (ЎзТАГ).

Ўртоқлар суд қилишди

Олтин Ўрда посёлкасида жойлашган қишлоқ чойхона кишилар билан лиқ тулган. Булар шу посёлкадаги пахта тайёрлаш пунктининг ишчи-хизматчилари, колхозчи ҳамда темирйўлчилардир. Улар ўртоқлик судида қатнашиш учун тўпланишган.

Айбдор-19 ёшлар чамасидиган йилги кўзларини ерга тиккача қомушгина ўтирибди. Бугун кўнчили шу йилгачанинг тақдирини ҳал қилди. Хўш, мустақил ҳаётга эндигина қадам қўётган бу ўсиригининг гуноҳи нима ўзи?

Пахта тайёрлаш пунктининг ишчиси Агалла Зараев кейинги пайтда эгри йўлга кириб кетди. Ҳалол меҳнатдан топаётган маблағи уни қаноатландирмай ўтириш йўлига кирди. У ўз ҳаммасолининг кўзига чўп солиб, шу пунктнинг ишчиси Давлат Холонининг пепона тери билан топган 2 минг сўм пулини, ўзи яшаб турган ишчилар ётқоноқидан ўртоқларнинг қўл соатларини ўтирилади, ниҳоят навбатда жиноят устида қўлга тушди.

Бугун унинг ана шу жиноий қилмишларини судда раислик қилётган пахта пунктининг смена мастери Хлинин йилгиланларга бирма-бир айиб берди. Сўзга чиққанлар Зараевнинг қилмишларини қаттиқ қораландилар, унинг ўғиллик қилганидан қаттиқ нафратландилар. Зараев бу жиноятлари учун қаттиқ жазага ҳукм қилинсин, жазо органлари иштироғига ҳавола қилинсини мумкин эди.

Лекин коллектив бундай қилмади. Зараевнинг йилгилан назарга олиниб, тўғри йўлга тушиб, ҳалол меҳнат билан яшашни мумкин эканлигига ишонч билдиришди. Коллектив уни ўз қафилитига олиб, тарбиялашга қарор қилди. Судланувчи Зараевнинг ўзи ҳам сўзга чиқиб айбини тан олди, нафратта лойиқ қилмишларига иқроб бўлди. Бундан сўнг сира эгри йўлга юрмасликка кўнчили олдига қатъий сўз берди.

— Бу доғни ҳалол меҳнат билан ювиб, ўтирлаган нарсаларини албатта эгаларига қайтариб бераман, — деди у.

Ўртоқлик судида қатнашаётганлар унинг бу ваъдасини инобатга олишди.

Қ. ҚАҲҲОРОВ.

Актёрлар мукофотланди

СССР Маданият министрлиги мамлакатимиздаги бир қатор республика театрлари ижодий коллективларини значок ва Фахрий ёрлиқлар билан мукофотлади. Шу жумладан яқинда Муқимий номидаги ўзбек давлат музыкали комедия ва драма театрининг ўндан ортқ таланти актёрлари министрликнинг «Аъло меҳнати учун» значоги билан мукофотланди.

8 ишита аса Фахрий ёрлиқ берилди. Мукофотланганлардан бир гуруҳаси. Суратда: (чандан ўнгга) У. Муҳибов, Р. Тўраева, Р. Шокиров, (тургалар) Ф. Солихов, Х. Холматов, Р. Болтаев ва М. Мухаммад ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотоси.

Ватан бўйлаб саёҳатга марҳамат

Меҳнат отпускисини кўнгилиди ўтказишга одатланган ҳар бир ишчи, хизматчи ҳам, каникулини хушчақчақ ўтказишни истаган студент ҳам гўзал ва бепоён Ватанимиз бўйлаб саёҳат қилишни дам олишининг энг яхши формаси деб ҳисоблайди. Йонанон Ватанимизнинг худшамазара жойларини бориб кўриш, қардош халқларнинг ҳаёти, фан ва маданият соҳасидаги ютуқлари билан танишиш рўстдан ҳам мароқли дам олиш эмасми? Бундай дам олишга насабо союз путевкалари билан бориш мумкин.

СССР бўйлаб бўладиган бу йилги туристик саёҳат мавсуми республика меҳнатқашларидан бир неча гуруҳасининг улуг пойтахтга саёҳатга борувчиларининг кўнашлини муносабати билан ҳамда уларнинг талабларини тўла қондириш мақсадига ВПСДС Тошкентда Ўзбекистон туристик — экскурсион бошқармасини ташкил этди. Узоқроқ раҳбарлигида ишлайдиган бу ташкилот республикамизда маҳаллий туризм ва альпинизмни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Т. ЗУФАРОВ.

Ҳар тўғрида сув устида дам олиш

Москва шаҳар Совети ижроия комитетида қарарли коммунал ишлаб чиқариш комбинати сув устида суноб юрчида дам олиш уйи тайёрлади. Бу уй кемаларни кўтариб турадиган пўлатдан ишланган махсус илшоот устига қўралган. Унинг узунлиги саҳхи 42 квадрат метр бўлиб, дам олиш учун қулай шароитлар яратилган.

ЯСАМА ЮРАК-ЎПКА

Польшалда илмий ходимлар ясама юрак-ўпка тайёрлаганлар. Бу сулзий юрак-ўпка Польша Фанлар академиясининг экспериментал хирургия бўлимида ишлаб турганда яхши натижа берган. Бу аппарат, яхши юрак-ўпка бер неча марта тез суноб қўриладиган 15-30 минут давомда кишининг табиий юрагининг вазифаларини бажарган.

БАҲАЙБАТ ФИЛ

Кунларнинг бирида Фенкюв ясида венгер овиyesi Африка ўрмонларида баҳайбат филнинг язини учратди. Бироқ филнинг язини овиё бир йил дегадла зўрга топибди. Унинг баландлиги 4 метр бўлиб, илгаридан маълум бўлган баҳайбат филлардан ярим метр баланд экан. Урмон чикалақорлариде бу филни тортиб кўриш мумкин бўлмаган. Уни ўлдирилганда икки тонна келадиган терисини тузлаш учун бир юк автомашинасидангу туз керак бўлди. Ҳозирги вақтда филнинг тулуши Смитсонсоний институти (АҚШ) да сақламоқда. Унинг ичини тўлдирини учун 5 тонна тупроқ кетган.

Бизнинг календарь

Улуғ поляк композитори

Улуғ поляк композитори Шопен тургиланга артага 150 йил тўлади. Польша музика маданияти тараққибига ўн иккинчи ақибий кўшиқлари ва маршлари, машҳур пианиночиси Фридерик этюд ва мазурикалари билан муносиб ҳиссагини қўшган буюк композиторнинг номи фақат Европадагина эмас, балки дунёнинг барча қитъаларида ҳам машҳурдир. Унинг баракани ижодиде салмоқли ўрин эгаллаган фортепиано жўрлигинде бажариладиган этюд ва ноктюрналлар эндиликде концерт ташкилотлари ва пианиночилар репертуаридан мустақам ўрин эгаллаган.

Ф. Шопен Желозова — Воле шаҳрида тургилди. Лекин бўлажак композиторнинг болалик ва ёшлик йиллари Варшавада ўтди. Бу йиллар Варшавада мўлзий озолик ҳаракати кучайган ва поляк маданияти тараққибига катта бурилиш тараққибига бир дээр эди. Ушадларнинг илгор маданияти иштироғи Шопенлар оиласида тез-тез бўлиб, бу воқеалар ҳақида қизини баҳаслашар эдилар. Давр ўқеалари бш Шопенга кучли таъсир қўрсатди. Унда адолатсизликка нисбатан қарқатазб ҳислари уйғона бошлади.

Ф. Шопеннинг музикага бўлган ҳаваси эрта уйғонди. У 12 ёшиданюқ уста пианиночи бўлиб етишди. Аини вақтда унинг ўзи музика ёзишда машқ қилди, муваффақиятли чиққанларини шоёрларда ижро этарди. Кейинчалик унинг фортепиано билан оркестр учун ёзган музика асарлари тингловчиларга манзур бўла бошлади.

ФРИДЕРИК ШОПЕН

1830 йилда Шопен чет элга кўчиб бериш учун гастролга жўнади. Гастроль давомида у «Революционерларга» деган машҳур этюдини ва бир неча скерцоларини ёзди. Жангбар ҳислари ва она-Ватанга муҳаббат ҳислари бу асарларнинг розвий мазмунини ташкил этди.